

Наші воїни - Герої, пам'ять про них - безсмертна

У Тернополі орденами "Данила Галицького", "За мужність" II та III ступеня нагородили 36 військовослужбовців з Тернопільщини (по смертно).

Вручив нагороди рідним загиблих захисників заступник начальника Тернопільської ОВА Віктор Устенко.

"Іхній вчинок став подвигом та водночас нашим горем. Сьогодні ми вкотре віддаємо шану тим, хто без вагань віддав найдорожче - своє життя - за наші права, за територіальну цілісність України, за її світле майбутнє. Дякуємо за вашу силу і мужність. Дякуємо вам за ваших синів, чоловіків, братів, батьків", - сказав Віктор Устенко.

Перед врученням присутні хвилиною мовчання вшанували пам'ять усіх українців, які поклали своє життя за Батьківщину, та спільно з військовими капеланами помолитися за душі воїнів.



Посеред лісу, де високі смереки тягнуться до неба, а матінку-землю леліє запашний віночок барвистих квітів, вже здаєка видніється хрест на невеличкій святині. Так хочеться якнайшвидше дістатися сюди, усамітнитися з чудовою навколишньою природою, увійти до храму і поділитися з Богом найпотаємнішими мріями. Це місце розташоване в урочищі Монастирок, що в селі Лісники неподалік від міста Бережани. Старожилі споконвіку називають його святим, бо тут відчувається особлива Господня благодать. Тому й спогади такі болючі.

Відродилася слава Монастирка

Історія Монастирка сягає ще 17 століття. Раніше тут існував монастир отців Василіян, в якому мешкали ченці. Вони проводили Богослужіння, молилися за людей, допомагали хворим, опікувалися дітьми. На свято Преображення Господнього тут постійно відбувалися прощі, Хресна дорога. Як і багатьох українських святинь, біда не оминула й Монастирок. Війна, переслідування комуністами духовних осіб боліаче позначилися на історії святині. Все було знищено і сплюнд-

ровано, духовні цінності зневажені. Здавалося, навіть квіти перестали розквітати, пташки співають, бо все навколо було огорнуто великим смутком. Затихли церковні дзвони, замулилося джерело, припинилося духовне життя. Громадського діяча отця Василя Барана було засуджено до таборів.

Однак Божа слава не переставала сяяти над Монастирком. З часів незалежності України люди почали відновлювати святиню. Допомогли бла-

У Кременецькому селі
Серед левади за городом
У чудодійнім джерелі -
Вода цілюща і холодна.
Купалось ясне сонце в ній,
І місяць хлюпався рогатий.
Краплини - перли осяйні -
Джмелі збирали волохаті.
І подорожні йшли сюди,
Й сільські веселі молодичі.
Голубці голуб молодий
Носив у дзьобику водицю.
Послухайте: дзвенить вода,
Життя любите закликає.
Калина, наче молода,
В люстерко срібне зазирає.
Звучить джерелиця жива,
Неначе пісня солов'їна.
Встає заквітчана, нова,
В джерелах вмита Україна.

Джерело із країни Дитинства. Воно неодноразово мені снилося і сниться дотепер. Його срібне незмигне око дивилося в мою душу, втихомирюючи в ній бурі і незгоди. Воно напувало мене, долаючи час і відстань, своєю життєдайною, цілющою водою. Щедро вливало в моє тіло жагучу силу, наповнюючи кожну клітинку божественною наснагою. Джерело мого дитинства - натхненник моїх сокровених дитячих мрій. Я говорю про нього, як про живу істоту, невмирущий струмінь, незгасну зірку, як про частинку самої мене.

...Пасти череду із п'яти-шести корів я почала із семи років. Ось тоді й познайомилася з ним. Джерело лежало на схилі високої гори, на якій росли пишні трави та запахущі квіти. Внизу розкинулася широка долина, переперезана синьою стрічкою вузької річки Горинь, що брала початок в сусідньому селі Горинка. У спекотні дні до джерела поспішали пастухи, щоб втамувати спрагу. Вони вклякали на коліна, нахилялися до води, черпали її долонями і пили найсолодший у світі напій, а потім скроплювали ним обличчя. Комбайнер, що молотив пшеницю з лану, завжди лягав на землю і припадав устами до води, щоб не бруднити

воду руками. Адже вода для нього була святою.

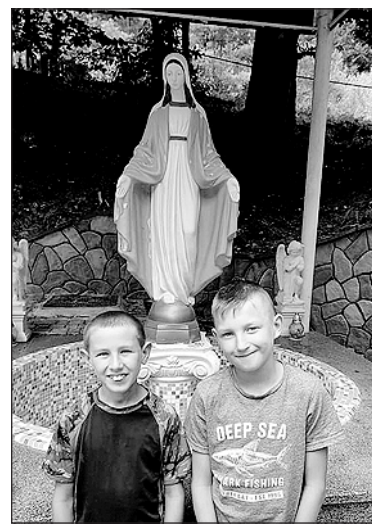
Свою череду я завжди випасала на горах, щоб бути біля джерела. Сиділа біля нього і милувалася його неперевершеною красою. Воно не було глибоким, та в невеличкій заглибинці пробивалися із мулу три малесеньких струмені-водограї. Вода стікала з гори дзюркотливим струмочком аж до підніжжя гори. Ця темно-зелена смужка із очерету та інших незнайомих мені болотяних рослин розділяла гору навпіл. У джерелі плавали маленькі жабки, там можна було побачити водяних жуків. Над ним кружляли метелики і бабки.

Одного разу, коли поспішала до свого доброго мовчазного друга, щоб знову помріятти разом, аж завмерла з несподіванки - дика чорна куріпка пила із джерела воду. Та не сама, а із сімома чорними грудочками-курчатками. Напившись води, вони пішли ланцюжком у траву. Ця дивовижна картина й досі стоїть у мене перед очима.

Якось я взялася чистити джерело. Маленькими дитячими рученятами вибирала намул із його дна. Вода скаламутилася. Я так захопилася роботою, що не помітила, як моя черeda пішла далеко, тож змушена була її шукати. Та коли наступного дня поспішила до джерела, воно зустріло мене оновленим і, як мені здалося, вдячним. Тоді у ньому я побачила небо - голубе-голубе, чисте і сяєє. Мирне небо.

Ці спогади такі ясні й теплі, наче це було вчора. Моє рідне джерело - сіль улюбленої землі, нерукотворне диво Кременецького краю. Ти житимеш в моїм серці завжди і напуватимеш мене добром, снагою і любов'ю! Я вдячна тобі за те, що ти навчило мене мріяти і подарувало насолоду від найсмачнішої у світі води. А ще я знаю, що над тобою завжди кружляють добрі ангели, охороняючи моє миле, далеке дитинство.

Раїса ОБШАРСЬКА



Тепер сюди приходять молитися люди за мир в Україні. Краса Монастирка приваблює туристів, тут знаходять хвилини душевної розради воїни, які перебувають у короткій відпустці.

Михайло МИХАЙЛИНИН

26 липня - мінлива хмарність, без істотних опадів. Ввечері можливий невеликий дощ. Вітер південно-східний, 3-4 м/сек. Температура повітря вночі 14, вдень 23 градуси тепла. Атмосферний тиск 732-730 мм рт. ст. Схід сонця - 5.41, захід сонця - 21.07. Тривалість дня - 15.25.

27 липня - помірна хмарність, без опадів. Вітер південно-східний, 2-3 м/сек. Температура повітря вночі 16, вдень 25 градусів тепла. Атмосферний тиск 736-734 мм рт. ст. Схід сонця - 5.42, захід сонця - 21.05. Тривалість дня - 15.23.

Погода

Прочитане

Барвистий візерунок поетичної душі

Поезія усюди: у музичних звуках,
Набридлих раніш воронячих катренах.
Поезії нема лише у війнах й муках,
Какофонічно й лячно ще режуть сирени.
Валентина Судома

Істинно талановитим особистостям притаманна скромність. Вони завжди залишаються собою: без пафосу й помпезності... Саме до таких належить Валентина Судома - людина великої душі, педагогиня, літераторка, яка народилася на Хмельниччині, закінчила філологічний факультет Кам'янець-Подільського педагогічного інституту (нині університету імені Івана Огієнка). Живе і працює в Тернополі. Є учасницею літературного об'єднання ТОО НСПУ.



поезія, яку треба смакувати, як настояне вино, в якому іскриться мистецький шарм оригінальності та неповторності.

Пані Валентина уклала збірку з двох розділів: "Біль сльози" та "Присвяти". Творчий потенціал поетеса черпає з невтомного духовного джерела свого роду, яке нерозривно зв'язане з рідним краєм. Її поетичний талант гармонійно поєднує багату уяву і глибинні почуття, емоційну сприйнятливість, силу інтелекту, непересічність характеру, доброту, майстерність, моральність, ідейну переконаність, громадську позицію та філософську мудрість зрілої Жінки.

Авторка у своїх віршах майстерно втілює відповідну мету, виховуючи почуття патріотизму, національну гідність, повагу до захисників, які відстоювали і відстоюють волю та свободу народу, мирне майбутнє України. Вона закликає стати борцем - борцем за великі ідеали часу, суспільства, людства. Це майстерно зашифровано між рядками, які може прочитати тільки вдумливий читач.

Мисткиня з болем переживає за сьогодення, що чахне в земній веремії лютої війни. Зі щемом у душі згадає солдата, який з дому гнав німецьких фашистів, а тепер земля цього ж солдата зростила катів, дітовбивць і адептів фюрера, котрі вчиняють в Україні геноцид, розп'явши Божу заповідь "Не вбий!". Літають лелеки, шукаючи тиш. На півдні та сході

гуркочуть гармати -
Країна борониться,
ворог не спить...
За сина, ридуючи,
молиться мати.
Повністю вичерпати ав-

торський текст Валентини Судоми неможливо. Як би докладно не зупинилися на політичних натяках, багатозначних умовчаннях, побутових реаліях чи літературних асоціаціях, завжди залишається місце для нових питань, в які поетеса вкладає біль згорьованої України:

"Ви знаєте горе? - питає з світлини. -

В наш вік десь ви бачили стільки смертей?

Я човном везу домовину із сином...

Хтось з вас пережив біль втрати дітей?

І хоча перший розділ присвячений воєнній тематиці, творча палітра поетичного полотна авторки насичена енергетично потужними метафорами та порівняннями, що надають їй письму колоритності й різнобарвності: "цвіте весна кривавим цвітом", "в сонця червненого сивіють пасма", "розкрию пелюстки думок", "схотів свободу одягнути у кайданки", "говори хоч сльозю", "схлипує пелюстка в затишку долоні", "злоба в одязі любові", "немов в дощ гриби, виростали могилки", "вечір незрячий у тиші, мов порох".

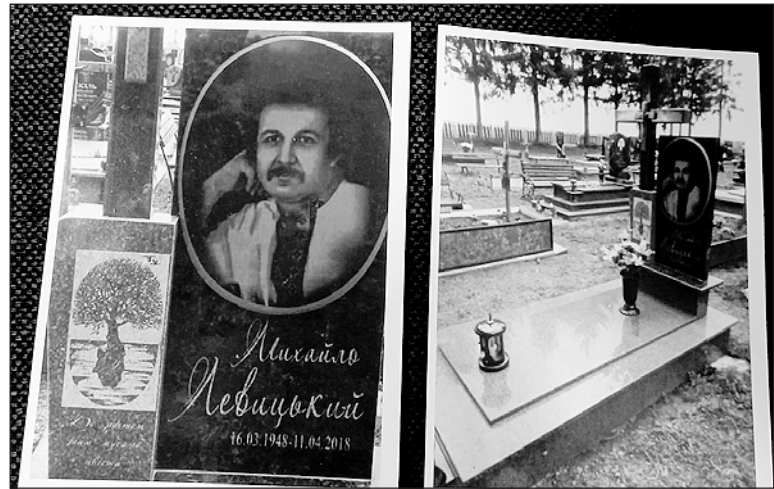
Кожне правдиве слово поетеси загартоване у полум'ї віри, світлої надії і Божої благодаті, що зігріває щирістю, вираженістю, терпелістю. У вірші "Тіні" авторка закликає читача задуматися про глибинний сенс того, що відбувається сьогодні, ніби створюючи інтригу, і в той же час відкриває прихований мотив: як є тіні - десь поруч світло. Вона майстерно залишає читача наодинці з думками, вселяє віру, даючи йому змогу самостійно робити висновки.

Присвяти пані Валентина щиро адресує друзям, однодумцям, відомим особистостям, які в її душі залишили слід і запалили свічку натхнення. Поезія Валентини Судоми приваблює запашистим ароматним словом, розкішним кольоровим лексиконом та образною неповторністю. Це її власний поетичний світ, барвистий візерунок щедрої душі, що дарує перлини пізнавальної мудрості, унікальність якої - в невичерпній енергії філософської та величній думки, що приходить з літами. Думаю, що літературна царина збагатилася новою яскравою зіркою, яка приваблює неординарністю і самобутністю, притаманна тільки її особливому естетичному стилю.

Василина **ВОВЧАНСЬКА**,
членкиня НСЖУ, НСПУ
м. Тернопіль

Фото Валентини Судоми

Вшанували пам'ять Михайла Левицького



■ "Грибів не буде - назбираю слів". Це - рядок із вірша поета Михайла Левицького. 21 липня у світлиці Тернопільської обласної організації Національної спілки письменників України рідні, друзі, літератори й усі небайдужі збирали слова-спогади про непересічного Велета Духу та Слова.

Михайло Левицький - лауреат всеукраїнських літературних премій ім. Іванни Блажкевич, ім. Богдана Лепкого, нагороджений орденом "За мужність" і медаллю НСПУ. Співзасновник Тернопільської обласної організації НСПУ, крайової організації Народного руху України, Богом поцілований художник та поет. Людина, яка не підкорялася жодній владі, митець, який так витончено малював і словом, і пензлем любов до рідної землі та навчав цієї любові інших.

Годину пам'яті поета й громадсько-політичного діяча розпочала з біографічної довідки членкиня літературного об'єднання Галина Шулим. Про письменника також розповіла членкиня літературного об'єднання Марія Карпик, цитуючи віршовані рядки поета.

Спогадами та життєвими перипетіями ділилися письменники Зіновій Кіпибіда, Володимир Кравчук, Сергій Лазо, художник Богдан Ткачик. Не залишили байдужими нікого з присутніх одкровення дружини Надії Левицької та вірного друга Іларіона Пилипця...

Вірші Михайла Левицько-

го декламували Ольга Атаманчук, Володимир Кравчук, Галина Шулим, а після закінчення заходу - майже всі присутні. Валерій Дідух зачитав віршовані рядки, які він присвятив поету.

Затишну атмосферу прикрасив своїми піснями на слова М. Левицького Сергій Лазо.

Поезія Михайла Левицького, зіткана із образності й надзвичайного відчуття мови, торкається найглибших куточків душі та залишається там промінчиками сонця. Його слово - краплина сокровенної любові. Його рядки - елей для стривожених душ, віра в Україну та в її людей.

До речі, цього року Тернопільська міська рада заснувала міську літературну премію імені Михайла Левицького за кращу поетичну збірку.

Таких людей, як Михайло Левицький, - одиниці. Пам'ятаймо їх. Бережімо спогади про них. Будьмо достойними нащадками, не забуваючи, що:

"...То свята і найвища щасливість,

Коли долю вже іній вкрива, -

Ще зронити на рідну ниву
Хоч пір'їнку свого крила".

Ольга АТАМАНЧУК

